

UN ANY

Eugeni d'Ors, *Xènius*, dialogava amb *Nando* al final de *La ben plantada* i li deia:

Les inspiracions signifiquen moments divins; però la continuïtat representa també una inspiració, que santifica una llarga sèrie de moments. Deixa, doncs, Nando, pescador meu, que en saltar a terra, abans de separar-nos, la mà en la mà, els ulls en els ulls, et regracii per la lliçó donada, i que em sabràs donar encara més d'una volta: la lliçó de la callada energia, del treball quotidià i humil.

El treball, les evocacions de **Magí Pont Mestres** ens porten sempre al treball, la pedra angular de la seva vida. Aquest dies, amb la Pilar Lancuentra, investigàvem alguns aspectes de la vida del seu pare i trobàvem referències creuades dels dos amics. Així, el dijous, 11 de gener de 1962, a 2/4 de vuit del vespre, a la sala d'actes del Foment del Treball, Pont i Lancuentra donaven una conferència organitzada pel Col·legi de Titulars Mercantils sobre la Llei de Regularització de Balanços, la novetat tributària de l'època i un problema que no ha deixat de preocupar als experts que quasi cinquanta anys després s'interroguen sobre el concepte de *valor raonable*. El treball de Magí Pont no només basteix la seva vida, sinó que es projecta vers el futur en els reptes que ens ha deixat als seus deixebles i que tractem de superar agrupats al voltant de la Fundació Pont i Lancuentra, que avui, conjuntament amb la família ens convoca. Hem vingut fins aquesta sala de juntes de la Facultat d'Economia i Empresa perquè l'Acadèmia ens acull generosa i perquè entre aquestes parets es percep l'esperit del meu pare, se senten les seves paraules, des de les més serioses reflexions jurídiques fins el seu sentit de l'humor adornat del seu domini del llenguatge. Ell es viu perquè va sembrar l'afany pel coneixement al cor i al cap de cada un de nosaltres, però, a més, hi ha certs indrets com tot el poble de l'Ametlla de Segarra o aquesta mateixa sala en els que, d'alguna forma, el podem sentir.

La ma en la ma, els ulls en els ulls... deia Xènius, i l'expressió ens allunya del treball per apropar-nos a l'estimació. Expressar els sentiments fins i tot físicament, no témer abraçar la persona volguda, és un signe de la *mediterraneïtat*. Sovint interposem una barrera que evita l'emissió de missatges emotius, que ens protegeix de l'exterior amb un efecte terrible doncs evitem els atacs però ens quedem sense les ofertes desinteressades d'amor. El meu pare, protegit per la dura cuirassa del seu origen rural en terra de secà i per aquella convicció del padrí Cisco de que *si no dic res, és que tot va be*, havia moments en que es despenia de la cuirassa i expressava lliurement els seus sentiments. Amb el seu entorn personal i familiar, amb els seus amics escollits.

El record viu del meu pare que omple avui aquesta sala mercès a la vostra companyia fraternal és un record d'amor. Durant l'any transcorregut –com pot ser que ja hagi passat un any? –hem evitat amb cura posar-nos en perill d'emocionar-nos. Hem evitat els brindis als àpats familiars, hem trencat algunes de les pràctiques més associades al seu impuls com les trobades col·lectives a l'Ametlla, hem renunciat a veure florir els ametllers durant un temps... i no hem volgut plorar plegats. Es cert, però, que hem plorat sols, quan la seva absència esdevenia excessivament evident.

El consol ha radicat en que la seva *presència* ha estat més forta que la seva absència: quans cops he marcat un paper interessant, un article, una sentència, pensant en encarregar una fotocòpia per ell?; quans cops he pensat que el trobaria a un acte de la Reial Acadèmia o al capvespre, tard, quan potser fèiem un darrer comentari sobre les novetats del dia? *Els ulls en els ulls...* deia Xènius i són aquells ulls seus que et miraven amb fermesa un dia, amb desconcert i interrogació un altre, amb tendresa durant els darrers anys. Els ulls oberts, ben oberts, que encara ens miren des de les seves fotografies... i que també *veiem* quan tanquem els ulls.

Viu com és al nostre record, continuarem igual, tornarem a ser forts, a conuiu amb aquesta oposició de contraris entre el ser i el no-ser, a seguir fidels aquell projecte de vida que el feia esperar molt dels seus fills, i tornarem a protegir la nostra intimitat amb el silenci. Avui, però, el primer aniversari ens impedia no fer un alt en el camí i reunir-nos en el seu nom per a commemorar la seva vida i les seves obres. I és per això que ens

hem reunit per escoltar el silenci adornat per la música evocadora de Mozart i per pensar en ell com pensava Antonio Machado del mestre Francisco Giner de los Ríos:

*Como se fue el maestro,
la luz de esta mañana
me dijo: Van tres días
que mi hermano Francisco no trabaja.
¿Murió? ... Sólo sabemos
que se nos fue por una senda clara,
diciéndonos: Hacedme
un duelo de labores y esperanzas.
Sed buenos y no más, sed lo que he sido
entre vosotros: alma.
Vivid, la vida sigue,
los muertos mueren y las sombras pasan,
lleva quien deja y vive el que ha vivido.
¡Yunques, sonad: enmudeced, campanas!
Y hacia otra luz más pura
partió el hermano de la luz del alba,
del sol de los talleres,
el viejo alegre de la vida santa.
... ¡Oh, sí!, llevad amigos,
su cuerpo a la montaña,
a los azules montes
del ancho Guadarrama.
Allí hay barrancos hondos
de pinos verdes donde el viento canta.
Su corazón repose
bajo una encina casta,
en tierra de tomillos, donde juegan
mariposas doradas ...
Allí el maestro un día
soñaba un nuevo florecer de España.*

Barcelona, 9 de març de 2009